

Latvijas Republikas tiesībsargs

Baznīcas iela 25, Rīga, LV-1010, tālr.: 67686768, e-pasts: tiesibsargs@tiesibsargs.lv, www.tiesibsargs.lv

Rīgā

13.01.2026. Nr. 1-5/4

Latvijas Republikas veselības ministram
Hosamam Abu Meri
hosams.abumeri@vm.gov.lv

Par klīniskās barošanas un mājas klīniskās barošanas pakalpojumu pieejamību Latvijas reģionos

Godātais Abu Meri kungs!

Šā gada 7. janvārī tikos ar Latvijas Klīniskās Barošanas un Metabolisma Asociācijas pārstāvjiem ar mērķi pārrunāt nozares attīstību, vienlaikus pārrunājot iespējamus uzlabojumus, tādējādi lai veselības aprūpes pakalpojums tiktu nodrošināts Latvijas iedzīvotājiem labākajā veidā.

Jau 2021. gadā Tiesībsarga birojs, veicot izpēti par speciālās pārtikas nepieciešamību un pieejamību, norādīja, ka no tiesībām uz veselības aizsardzību izriet valsts pozitīvais pienākums veikt pasākumus, lai nodrošinātu personai iespēju sasniegt visaugstāko veselības līmeni. Būtiski atzīmēt, ka valsts pozitīvais pienākums saskaņā ar Satversmes 111.pantu ietver ne tikai pakalpojumu esamību, bet arī to faktisku pieejamību neatkarīgi no personas dzīves vietas, sociālās situācijas un spējas pašai koordinēt sarežģītus pakalpojumus.

Sarunas laikā saņēmu informāciju, ka salīdzinoši labi darbojas SIA "Rīgas Austrumu klīniskā universitātes slimnīca" (turpmāk – RAKUS) izveidotais enterālās un parenterālās barošanas pacientu aprūpes kabinets, kur tiek nodrošināta vienota pacientu, kas saņem enterālu vai parenterālu barošanu mājas apstākļos, uzskaitē un apmācība. RAKUS darbojas speciālistu komanda, kurā ir iekļauti internists, dietologs, anesteziologs-reanimatologs, uztura speciālists un medicīnas māsas. Tas nodrošina pacientu atlasi un iekļaušanu programmā, kā arī iespējami labāko aprūpi un ārstēšanu.

Tomēr vēršu uzmanību, ka šādas iespējas nav pieejamas Latvijas iedzīvotājiem reģionos, īpaši Liepājā un Daugavpilī, kur vairāk tiek nodrošināta ar onkoloģiju sirgstošu pacientu aprūpe, kam enterālā un parenterālā barošana var būt vitāli nozīmīga.

Piekrītu, ka arī šiem pacientiem pastāv iespēja saņemt pakalpojumu RAKUS izveidotajā kabinetā, tomēr uzskatu, ka sociāli atbildīgi būtu šādus specializētus kabinetus izveidot arī reģionos, lai potenciāli izslēgtu iespējamu nevienlīdzīgu attieksmi pret pacientiem atkarībā no to dzīvesvietas.

Lūdzu darīt man zināmu ministrijas redzējumu par iespēju atvērt un atbilstoši finansēt enterālās un parenterālās barošanas pacientu aprūpes kabinetus pie reģionālajām slimnīcām, vismaz Liepājā un Daugavpilī, ideālā situācijā – arī Vidzemes reģionā. Atbildi lūdzu sniegt līdz **šā gada 1. martam**.

Augsti novērtējot savstarpējo sadarbību, cieņā
tiesībsardze

Karina Palkova